

Programma van Eisen

Aanbesteding audiovisuele installatie Raadsvergaderingen Gemeente Zwijndrecht

1 Inhoudsopgave

1	INHOUDSOPGAVE	2
2	INLEIDING	3
2.1	SCOPE AANBESTEDING	3
3	ACHTERGRONDINFORMATIE / HUIDIGE SITUATIE	4
3.1	DE RAADZAAL	4
3.2	VERGADERZALEN 1-3	7
4	WERKPROCESSEN.....	9
4.1	VERGADERINGEN.....	9
5	TOELICHTING – PROGRAMMA VAN EISEN.....	10
5.1	OPSTELLING IN DE ZALEN	10
5.1.1	<i>Raadzaal.....</i>	<i>10</i>
5.1.2	<i>Vergaderzalen 1-3.....</i>	<i>10</i>
5.1.3	<i>Koppeling tussen raadzaal en vergaderzalen 1-3.....</i>	<i>11</i>
5.2	BEELDREGISTRATIE.....	11
5.3	PRESENTATIES	12
5.4	MICROFOONGEBRUIK	13
5.4.1	<i>Raadslid-posities</i>	<i>13</i>
5.4.2	<i>Voorzitter-positie</i>	<i>13</i>
5.4.3	<i>Katheders / flexibele spreekposities</i>	<i>13</i>
5.4.4	<i>Handheld microfoons</i>	<i>14</i>
5.4.5	<i>Hergebruik Bosch vergadersysteem</i>	<i>14</i>
5.5	GELUIDSWEERGAVE	14
5.5.1	<i>Geluid in vergaderzalen 1-3.....</i>	<i>14</i>
5.6	DIGITAAL STEMME	14
5.7	HYBRIDE VERGADEREN	15
5.8	VOORZIENINGEN VOOR SLECHTHORENDEN	15
5.9	KOPPELINGEN.....	16
5.9.1	<i>Tijdelijke webcast koppeling (Notubiz).....</i>	<i>16</i>
5.9.2	<i>Toekomstige webcast voorzieningen</i>	<i>16</i>
5.9.3	<i>Toekomstige koppeling met RIS.....</i>	<i>17</i>
5.9.4	<i>Kenmerken koppelingen met RIS en webcast</i>	<i>17</i>
5.9.5	<i>Fysieke aansluitingen t.b.v. derden</i>	<i>19</i>
5.10	VERGADERMANAGEMENTSYSTEEM	19
5.11	PRESENTATIESCHERMEN.....	20
5.12	LEVENSDUUR, GARANTIE EN TECHNISCHE ONDERSTEUNING BIJ STORINGEN	20
5.13	REDUNDANTIE	20
5.14	INFORMATIE VEILIGHEID	21
5.15	PLANNING MET FASERING	21
5.16	DOCUMENTATIE.....	21
5.17	TRAINING	21
6	BEGRIPPENLIJST	22
7	BRONNEN	23

2 Inleiding

Dit programma van eisen beschrijft het totaalpakket van aanbestedingseisen ten behoeve van de Audiovisuele oplossingen benodigd voor het succesvol houden van Raadsvergaderingen van de Gemeente Zwijndrecht. Het programma van eisen richt zich op het realiseren van de volgende zaken:

- Het faciliteren van verstaanbaarheid en zichtbaarheid van sprekers en daarbij horend toelichtingsmateriaal voor vergaderleden en aanwezig publiek tijdens vergaderingen **in de vergaderzalen** door middel van daartoe benodigde Audiovisuele apparatuur,
- het faciliteren van verstaanbaarheid en zichtbaarheid van sprekers en toelichtingsmateriaal voor een ieder die vanaf een externe locatie **online** de vergadering wil volgen.

2.1 Scope aanbesteding

RIS

In dit programma van eisen wordt gesproken over de intentie voor een toekomstige koppeling met het RIS (raadsinformatiesysteem) systeem van de Gemeente Zwijndrecht. Een RIS oplossing en het koppelen hiermee is echter niet inbegrepen in de aanbesteding.

Webcast

In de aanbesteding dient rekening gehouden te worden met het in de toekomst koppelen aan een extern webcast systeem. De toekomstige webcast oplossing en koppeling hiermee is niet inbegrepen in de aanbesteding.

Wel moet een tijdelijke koppeling met de webcast diensten van NotuBiz mogelijk gemaakt worden. NotuBiz levert hiertoe een encoder waarop het AV systeem aangesloten moet worden. De specificaties hiervan zijn bijgevoegd (*Technisch Implementatieformulier (V5).pdf*).

3 Achtergrondinformatie / huidige situatie

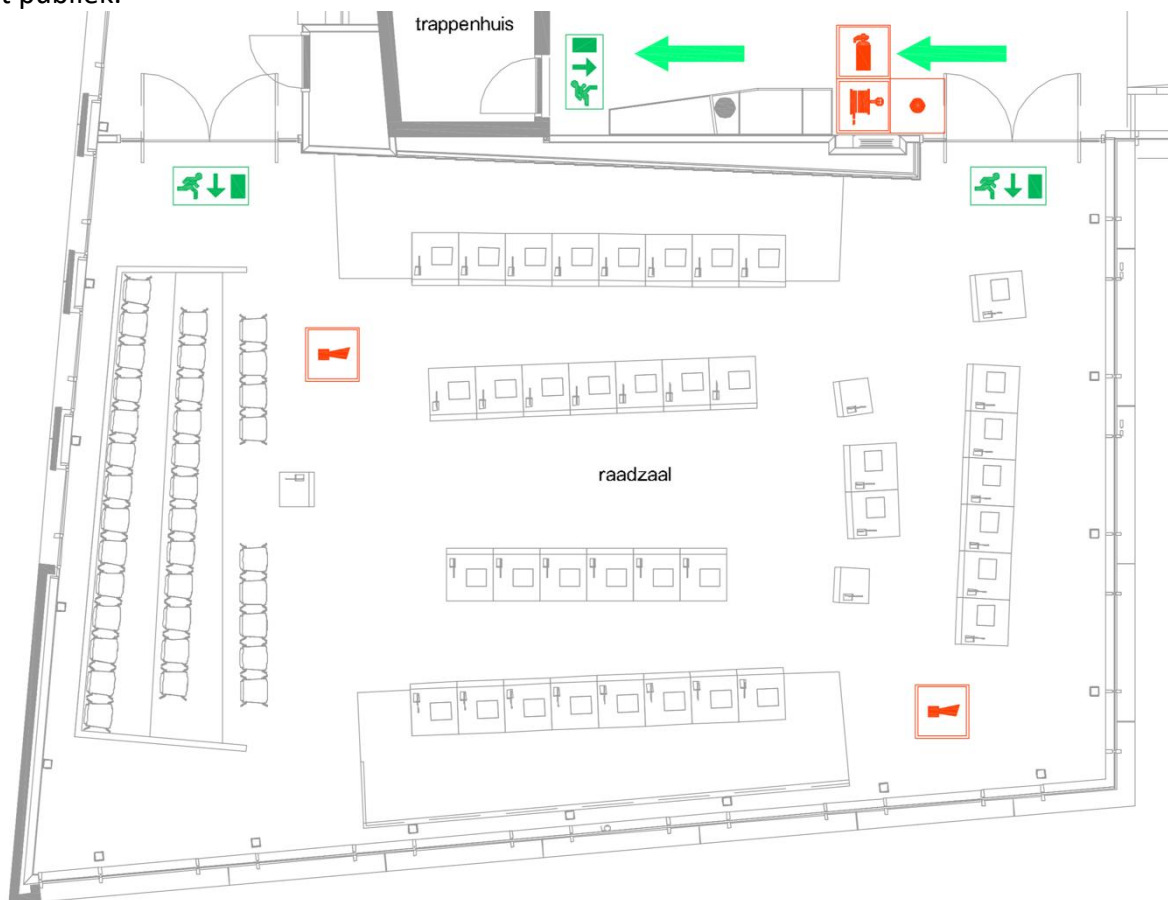
Raadsvergaderingen vinden plaats in twee vergaderzalen: de Raadzaal en vergaderzalen 1 t/m 3. Vergaderingen die onderdeel zijn van de Politieke markt / carrousels of oriëntatieavonden vinden veelal simultaan plaats in beide zalen. De gemeenteraadsvergaderingen vinden plaats in de Raadzaal.

De zalen bieden uitsluitend de mogelijkheid om audio vast te leggen door middel van een card recorder. De data-cards werden handmatig uitgelezen en de opnames online gezet. De zalen hebben op dit moment nog geen camerasysteem.

3.1 De Raadzaal

De Raadzaal is de grootste zaal, met daarin een vaste opstelling voor voorzitter, griffie, burgemeester & wethouders, raadsleden, insprekers en publiek. Voor de voorzitter, griffie en raadsleden is een ingebouwd discussiesysteem aanwezig. Er is een kathedor met vaste microfoon waar portefeuillehouders en adviseurs achter plaats nemen en er is een kathedor met draadloze microfoon waar insprekers gebruik van kunnen maken.

In het midden van de zaal hangen vier LED schermen waarop presentaties getoond worden. Tijdens bijzondere vergaderingen wordt een groot mobiel scherm in de zaal geplaatst voor het publiek.

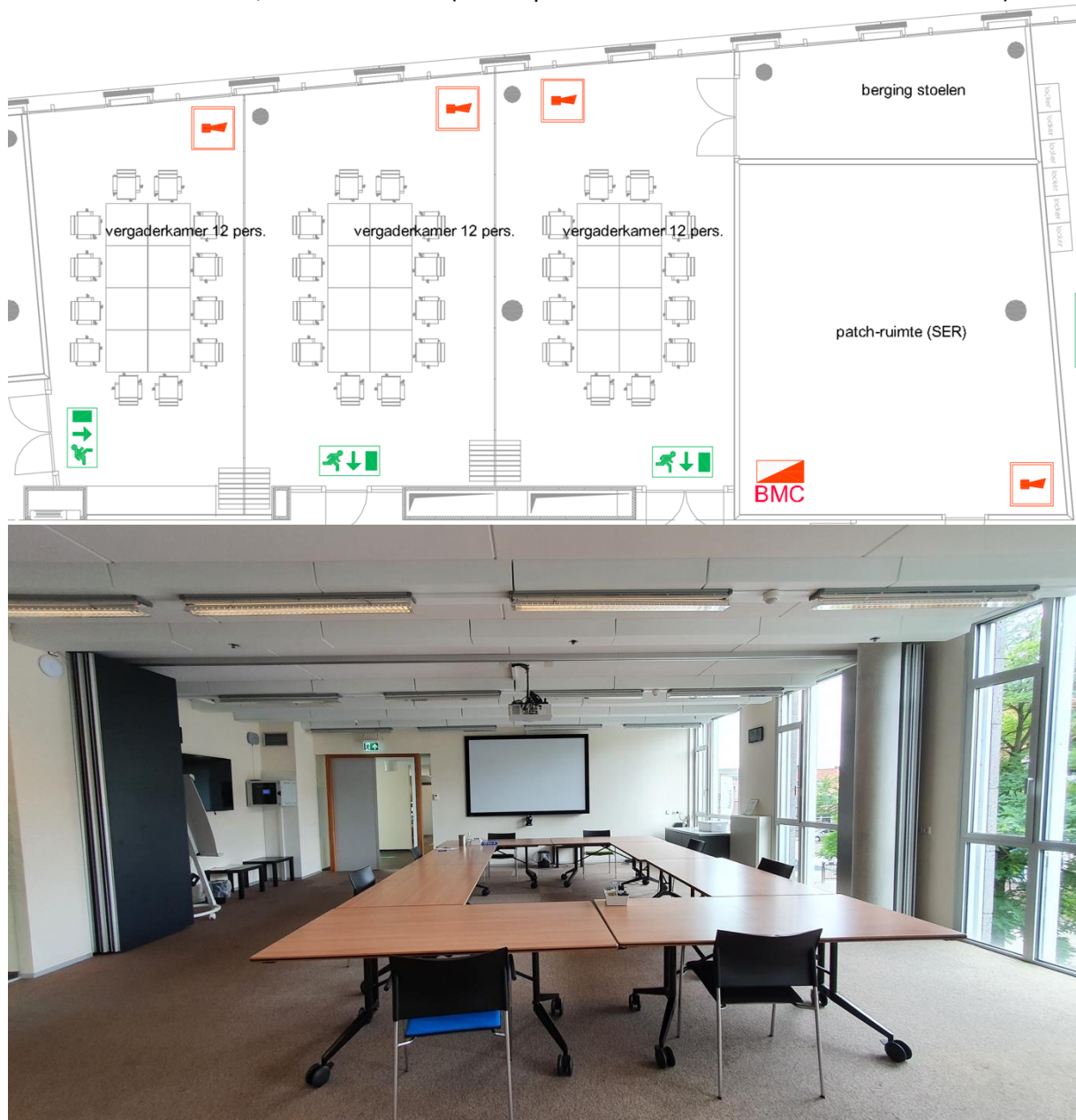

Het discussie systeem bestaat uit microfoons welke ingebouwd zijn in de desks. De audio en de schermen worden aangestuurd met een systeem van het merk AMX. Bediening vindt plaats op een touchscreen aan de wand. Tevens kan een opname gemaakt worden van de audio. Dit wordt opgeslagen op een CompactFlash Card recorder in een apart serverrack. Geluid is hoorbaar in de zaal via plafondspeakers en via de speakers in de desks van raadsleden.

3.2 Vergaderzalen 1-3

De vergaderzalen 1 t/m 3 zijn aparte ruimtes die dankzij een modulaire wand in verschillende formaten gebruikt kan worden. Het is mogelijk om slechts zaal 3 te gebruiken, of een combinatie van zaal 3 en zaal 2 (door open maken van 1^e modulaire wand) of een combinatie van zaal 3, zaal 2 en zaal 1 (door open maken van beide modulaire wanden).

Vanwege het flexibele karakter van de vergaderzalen 1-3 zijn er verrijdbare tafels. Voor iedere vergadering wordt een passende opstelling neergezet. Er is een beamer met groot projectiedoek en er wordt gebruik gemaakt van een mobiel discussiesysteem van Bosch (DICENTIS). Dit systeem is in 2020 aangeschaft. Daarnaast is er een draadloze handheld microfoon voor insprekers en een draadloze rever-microfoon voor presentaties.

4 Werkprocessen

4.1 Vergaderingen

Carrousel vergaderingen, ook wel de *politieke markt* genoemd, zijn een reeks van vaak kortstondige vergaderingen waar over specifieke onderwerpen gedebatteerd wordt. Het doel van deze vergaderingen is om raadsleden de kans te geven vragen te stellen en zienswijzen te onderbouwen richting de betreffende portefeuillehouder uit het B&W, waarna een onderwerp richting de gemeenteraadsvergadering als debat of besluitstuk doorgezet kan worden. Deze vergaderingen worden vooraf ingepland op basis van een door de griffie opgestelde agenda. Inwoners die willen inspreken kunnen zich tot een aantal uur voor de vergadering melden, waarna ze kort het woord kunnen krijgen om raadsleden en het B&W tijdens de carrousel hun visie te geven op het op dat moment te bespreken vergaderonderwerp.

De gemeenteraadsvergadering is de officiële vergadering waar besluitvorming plaatsvindt. Deze vinden in principe altijd plaats in de Raadzaal. Tijdens de gemeenteraad kan er tijd worden genomen om stil te staan bij bijzondere gebeurtenissen, voor huldigingen van inwoners die een uitzonderlijke prestatie hebben verricht of om een moment stilte te nemen bij een overlijden. Na een vragenronde, waarbij de raad vragen kunnen stellen aan het B&W, gaat men over tot het doornemen van de besluitstukken en vindt er per onderwerp een stemming plaats.

Oriëntatieavonden worden met enige regelmaat georganiseerd met als doel om raadsleden te informeren over een bepaald onderwerp. Veelal wordt er een kennisdrager uitgenodigd om een presentatie te geven, waarbij ruimte is voor de raadsleden om vragen te stellen.

5 Toelichting – programma van eisen

Hieronder volgt een uitwerking van het pakket aan eisen dat de gemeente Zwijndrecht stelt voor de toekomstige audiovisuele oplossing.

5.1 Opstelling in de zalen

Eisen
Raads- en collegeleden zijn flexibel in waar ze plaats nemen, beeld en metadata volgt de gekozen positie. (bijv. met behulp van RFID)
Aantal deelnemende vergaderleden is uit te breiden.
Raadzaal: er moet gebruikt worden gemaakt van de bestaande installatiekast.
Alle sprekers moeten duidelijk zichtbaar en hoorbaar zijn in de vergaderzalen.
Er moet rekening gehouden worden met de flexibele indeling van vergaderzalen 1 – 3.
De raadzaal en vergaderzalen 1-3 moeten qua beeld, geluid en metadata gekoppeld kunnen worden.

5.1.1 Raadzaal

Er dient een flexibele indeling gehanteerd te kunnen worden voor vergaderingen met streaming. Een voorzitter heeft altijd een vaste positie. Overige vergaderleden nemen plaats op willekeurige posities tijdens sommige gemeenteraad vergaderingen. Het is belangrijk dat er een oplossing komt die met deze flexibiliteit rekening houdt voor een soepele doorloop van deze vergaderingen. Hierbij wordt van positie gewisseld bij ieder nieuw agenda onderwerp. Ook belangrijk hierbij is dat in de toekomst de juiste metadata kan worden getoond op de webcast.

In de toekomst is de verwachting dat er meer zetels komen binnen de raad. De AV-oplossing dient hier rekening mee te houden en moet dus op dit punt uit te breiden zijn.

Direct rechts buiten de deuren aan de linker bovenzijde van de zaal is een installatiekast met een 19" rack met ruimte voor diverse AV-apparatuur. Deze ruimte dient te worden gebruikt voor apparatuur die niet zichtbaar/toegankelijk is voor leken.

5.1.2 Vergaderzalen 1-3

Ten aanzien van streaming worden vergaderzalen 1-3 als één zaal gebruikt. Vanwege het flexibele karakter van de 3 vergaderzalen kan de indeling en omvang van een vergaderopstelling wijzigen per keer. Alle tafels zijn verrijdbaar en 2 wanden kunnen worden geopend, waardoor 1 grote ruimte ontstaat. In veel gevallen worden de tafels in een u-vorm opgesteld en zit het publiek op een aantal rijen stoelen aan de open zijde van de u-vorm; net als de huidige opstelling in de raadzaal.

Ondanks het flexibele karakter van deze zalen is het belangrijk dat alle vergaderleden goed zichtbaar en hoorbaar zijn voor publiek dat de vergadering volgt via de online webcast. Het moet tevens mogelijk zijn om de metadata van de vergadering (agenda, tijden, sprekers etc.) zichtbaar te maken op de webcast.

Er moet rekening gehouden worden met de flexibele indeling van de zaal (met behulp van de schuifwanden). Dit betreft de volgende mogelijke indelingen:

- zaal 3
- zaal 2 & 3

- zaal 1 & 2 & 3

5.1.3 Koppeling tussen raadzaal en vergaderzalen 1-3

Het AV systeem moet in de mogelijkheid voorzien om één vergadering te faciliteren waarbij vergaderleden plaats nemen in zowel de raadzaal als de vergaderzalen 1-3. Hierbij is het zaak dat men elkaar kan zien en horen en dat de gebeurtenissen in beide zalen ook via de webcast te volgen zijn, alsof het publiek naar één vergadering kijkt en luistert. Ook hierbij dient metadata geborgd te zijn. Ongeacht de indeling van vergaderzalen 1-3 (zie paragraaf 5.1.2) worden deze altijd als 1 zaal beschouwd ten aanzien van de zaalkoppeling.

5.2 Beeldregistratie

Eisen
Iedere spreker moet frontaal zichtbaar zijn voor mensen op de publiektribune (tonen op publieksscherm)
Iedere spreker is frontaal zichtbaar op de webcast. Het is belangrijk om te kunnen liplezen en om gezichtsuitdrukking en handgebaren te kunnen volgen.
Tot 4 sprekers moeten tegelijkertijd in beeld kunnen worden gebracht (split-screen).
Er dient een overzichtsbeeld getoond te kunnen worden.
Camera's worden geplaatst met in achtneming van flexibele indeling.
Er moeten tenminste 4 publieksplekken zijn die buiten beeld blijven.
De griffie moeten handmatig naar een overzichtsbeeld kunnen schakelen.

Voor het kunnen tonen van sprekers moet een passende oplossing met camera's gerealiseerd worden. Deze sprekers moeten zowel in de vergaderzalen zichtbaar zijn op publieksschermen als online via de webcast. Sprekers posities zijn:

- voorzitter + griffie
- raadsleden
- katheders voor B&W of derden
- inspreker

In beide vergaderzalen moet ruim voldoende 'coverage' zijn van alle sprekers. Iedere spreker moet door middel van liplezen te volgen zijn conform het beleid op inclusiviteit. Indien meerdere sprekers tegelijk aan het woord zijn (bijv. in het kader van een debat), dient het systeem tot maximaal 4 sprekers tegelijkertijd in beeld te kunnen brengen (split-screen). Voor de raadsleden moet duidelijk zijn welke 4 sprekers tegelijkertijd in beeld zijn. Indien er geen sprekers aan het woord zijn of er meer dan 2 seconden tijd nodig is om een spreker in beeld te krijgen, dient er een overzichtsbeeld getoond te worden van de vergaderruimte. Dit hoeft geen PTZ (pan, tilt, zoom) camera te zijn. Dit geldt voor beide vergaderzalen. Bij een vergadering met actieve zaalkoppeling (tussen raadzaal en vergaderzalen 1-3) moet geïtereerd worden tussen beide zalen.

Het moet mogelijk zijn voor de griffie om handmatig naar het overzichtsbeeld te schakelen, waarmee automatisch schakelen tussen sprekers tijdelijk wordt uitgeschakeld.

Bij de keuze en plaatsing voor camera's dient rekening gehouden te worden met de flexibel afmetingen van de vergaderzalen 1-3 (zie paragraaf 5.1.2)

Er dient bij het positioneren van camera's rekening te worden gehouden met de privacy van het aanwezige publiek. Tenminste 4 publieksplekken mogen niet zichtbaar zijn tijdens en na het uitzenden naar de online webcast.

5.3 Presentaties

Eisen
Presentaties moeten duidelijk zichtbaar en hoorbaar zijn in de vergaderzaal.
Er moet ad hoc gepresenteerd kunnen worden.
Tijdens het tonen van presentaties moeten sprekers in beeld zijn op de webcast (bijv. picture-in-picture).
Mogelijkheid tot presenteren van sterk variërende typen content.
Mogelijkheid tot presenteren vanaf verschillende (eigen) devices met uiteenlopende aansluitingen.

Presentaties vormen een steeds belangrijker onderdeel van vergaderingen bij de Gemeente Zwijndrecht. Aan de hand van presentaties worden vaak complexe raadsonderwerpen toegelicht. Tijdens oriëntatieavonden voeren presentaties regelmatig de boventoon, omdat dit de avonden zijn dat raadsleden zich laten informeren over specifieke onderwerpen. Er wordt daarbij regelmatig gepresenteerd door derden. Er moet een flexibele en gebruiksvriendelijke 'plug and play' oplossing komen.

Een groeiende trend is de behoefte om uiteenlopende type media te kunnen laten zien. Denk daarbij aan het presenteren van een Powerpoint of Prezi, het weergeven van losse foto's in verschillende formaten, het laten lezen van een document met relatief kleine letters (pdf, Word, Excel), het afspelen van een filmpje vanaf YouTube (waarbij audio goed hoorbaar moet zijn), het navigeren door een website pagina etc.

Het moet mogelijk zijn deze verschillende media van eigen devices met verschillende uitgangen (HDMI, USB, lightning e.d.) op eenvoudige wijze te kunnen laten zien en horen. Tevens moet eenvoudig geschakeld kunnen worden tussen camera's en applicatie door voorzitter en/of griffier.

Vaak wordt iets kort van tevoren aangeleverd. Het is dus zaak om een flexibel systeem neer te zetten waarmee snel op de situatie ingespeeld kan worden.

Tijdens het presenteren is het belangrijk dat zowel een spreker als de presentatie zichtbaar is op de webcast (bijv. picture in picture). De presentatie moet ook via de schermen zichtbaar zijn voor de mensen in de zaal.

5.4 Microfoongebruik

Eisen
Iedere spreker moet duidelijk verstaanbaar zijn in de zaal en via de webcast.
Vergaderleden moeten zelf hun microfoon aan of uit kunnen zetten.
Raadsleden: Er kunnen maximaal 4 microfoons tegelijkertijd aan staan.
Het moet duidelijk zijn welke microfoons aan staan (LED-indicatie).
Een voorzitter of griffier moet sprekers kunnen overrulen door hun microfoon op afstand uit te kunnen zetten.
De katheders dient voorzien te worden van een microfoon welke geschikt is voor staande, bewegende sprekers.
Er dienen 2 handheld microfoons per vergaderzaal ingezet kunnen worden voor diverse doeleinden.
Het in 2020 aangeschafte Bosch discussie systeem dient, zo mogelijk, te worden hergebruikt.

Tijdens vergaderingen zijn er verschillende rollen betrokken. Dit vereist specifieke eisen wat betreft type microfoon en functionaliteit.

5.4.1 Raadslid-posities

Raadsleden krijgen of nemen het woord na toestemming van de voorzitter. Hierbij is men doorgaans gewend om zelf de microfoon aan te zetten voor het spreken. Tijdens een debat kunnen meerdere microfoons tegelijkertijd geactiveerd zijn tot een maximum van 4 vergaderleden. Dit moet zichtbaar zijn voor raadsleden, bijvoorbeeld door LED-indicatie. Een raadslid schakelt in principe zelf zijn/haar microfoon uit na het spreken. Soms vergeet men dit echter en het moet mogelijk zijn om het systeem dit automatisch te laten reguleren.

Opmerking: Tijdens oriëntatie- en carrouselvergaderingen moeten burgemeester en wethouders ook plaats kunnen nemen op raadslid posities. Ten behoeve van het kunnen sturen van metadata bij de toekomstige koppeling met RIS moet het voor hen mogelijk zijn te identificeren vanaf deze posities.

5.4.2 Voorzitter-positie

De voorzitter begeleidt de vergadering en staat toe dat een raadslid of portefeuillehouder (burgemeester of wethouder) het woord neemt. Indien nodig moet een voorzitter kunnen ingrijpen door microfoons op afstand uit te kunnen zetten.

5.4.3 Katheders / flexibele spreekposities

De katheders voorin de raadzaal wordt behouden en in de toekomst ook door insprekend publiek gebruikt. De andere katheders krijgen een plek in vergaderzaal 1-3, bij voorkeur rechts vooraan.

Tijdens een gemeenteraadsvergadering maken wethouders, adviseurs en insprekers gebruik van katheders waar naartoe gelopen wordt en uitleg of reactie wordt gegeven over specifieke zaken. Indien iemand een presentatie geeft, wordt dit ook vanaf de katheders gedaan. Ten behoeve van het kunnen sturen van metadata bij de toekomstige koppeling met RIS moet het voor hen mogelijk zijn te identificeren vanaf deze posities.

Een microfoon welke geplaatst wordt op de kathedr dient geschikt te zijn voor staande sprekers, waarbij er mogelijk veel bewogen wordt (denk aan richting-gevoeligheid). Vanwege het karakter van het kathedergebruik is het niet wenselijk deze microfoon handmatig te moeten inschakelen.

5.4.4 Handheld microfoons

Voor zowel de raadzaal en vergaderzaal 1-3 dienen twee loopmicrofoons ingezet te kunnen worden.

5.4.5 Hergebruik Bosch vergadersysteem

Het in 2020 aangeschafte mobiele discussiesysteem van Bosch (DICENTIS, draadloze discussiepost type = DCNM-WDE) dient (zo mogelijk) ingezet te worden.

5.5 Geluidswaergave

Eisen
Iedere spreker dient goed verstaanbaar te zijn voor alle aanwezigen.
Geluidsniveau moet bijgesteld kunnen worden.
Zoveel mogelijk het risico op rondzingen beperken.
In de vergaderzalen 1-3 moet de geluidswaergave automatisch meeschakelen met de zaalindeling.

Ten aanzien van geluid dienen sprekers op alle posities goed verstaanbaar te zijn in beide vergaderzalen. Het dient mogelijk te zijn om het geluidsniveau in de zalen bij te stellen. Bij het plaatsen van speakers dient rekening gehouden te worden met microfoonposities in verband met risico op rondzingen.

5.5.1 Geluid in vergaderzalen 1-3

Geluid in de vergaderzalen moet gericht hoorbaar zijn en, afhankelijk van welke ruimtes in gebruik zijn voor de vergadering (zie paragraaf 5.1.2), automatisch meeschakelen met de juiste zaalindeling.

5.6 Digitaal stemmen

Eisen
Er moet digitaal gestemd kunnen worden in de Raadzaal.
Het digitale stemmen moet volgbaar zijn via de webcast.

Stemmen is een methode om tot besluitvorming te komen en dit proces vindt altijd plaats tijdens gemeenteraadsvergaderingen in de Raadzaal. Een digitaal stelsysteem helpt het publiek dat in de zaal zit of via de webcast meekijkt om het stemproces te volgen. Voor de vergaderleden en het publiek in de vergaderzalen heeft het visualiseren van het stemproces en de uitslag een toegevoegde waarde. Ten behoeve van het digitaal stemmen moet een

raadslid zich kunnen identificeren zodat het systeem automatisch herkent wie heeft gestemd. Het digitaal stemproces moet ook via de webcast te volgen zijn.

5.7 Hybride vergaderen

Eisen
Het moet mogelijk zijn om hybride te vergaderen. Alle vergaderleden zijn goed zichtbaar en hoorbaar in de vergaderzalen en thuis.

Het idee van hybride vergaderen is ontstaan tijdens de eerste golf van het COVID-19 virus in Nederland. Hiertoe is een tijdelijke wet aangenomen (Knops, 2020) die toestaat vergaderingen (deels) via een digitale omgeving toe te staan. Deze manier van vergaderen geeft vergaderleden de kans om zowel vanuit huis als vanuit het gemeentehuis deel te nemen aan een vergadering. Technisch gezien bleek deze vorm van vergaderen uitdagend, omdat vergaderleden die plaats namen in een vergaderzaal geen gebruik konden maken van eigen laptop of iPad om op MS Teams in te loggen, aangezien dit problemen gaf met audio feedback. Hiertoe werd vanuit iedere vergaderzaal een camera-feed + zaal audio aan een account binnen MS Teams gekoppeld en werd het MS Teams beeld van mensen thuis op de schermen getoond. Daarnaast werden presentaties (inclusief audio) zowel in de zaal als via MS Teams getoond.

De verwachting is dat er nog hybride vergaderd zal worden nadat het nieuwe systeem in gebruik is genomen. Hiertoe dient er rekening gehouden te worden met de mogelijkheid voor het integreren met een digitaal vergadersysteem als MS Teams of een alternatief dat hierin voorziet.

Ten aanzien van het hybride vergaderen is het belangrijk dat ook de metadata richting het RIS en webcast geborgd blijft.

5.8 Voorzieningen voor slechthorenden

Eisen
Er moet een adequate oplossing komen voor mensen met een slecht gehoor.
Bij besloten vergaderingen moet geluid op een ringleiding (o.i.d.) automatisch uitgeschakeld worden.

In de vergaderzalen is reeds voorzien in een systeem met ringleiding zodat mensen met gehoorstoel het geluid kunnen volgen. In de nieuwe situatie moet hier ook een adequate oplossing voor zijn. Het is hierbij wel belangrijk dat de Griffie controle heeft over wanneer een vergadering hoorbaar is voor deze mensen. De ringleiding moet volledig kunnen worden uitgeschakeld i.v.m. vertrouwelijke vergaderingen.

Sinds 1 juli 2018 is de nieuwe wetgeving 'Besluit Toegankelijkheid Digitale Overheid' van kracht, waarbij overheidsinstanties verplicht zijn om alle (digitale) informatie toegankelijk te maken voor alle belanghebbenden met het oog op inclusiviteit. (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2018)

5.9 Koppelingen

Eisen
Spreekers dienen (nagenoeg) real-time goed zichtbaar en hoorbaar te zijn op de webcast.
Er moeten tot 4 sprekers tegelijkertijd in beeld te volgen zijn op de webcast (split-screen).
Overzichtsmicrofoons moeten geplaatst worden en hoorbaar kunnen zijn op de webcast indien niemand aan het woord is.
Buiten de vergadering of tijdens een besloten vergadering mogen overzichtsmicrofoons niet hoorbaar zijn.
Presentaties dienen goed zichtbaar te zijn op de webcast.
Tijdens het presenteren dient de spreker in beeld te zijn op de webcast (picture in picture).
Het digitale stemproces moet goed te volgen zijn via de webcast.
De AV oplossing dient rekening te houden met het kunnen aanbieden van metadata richting de webcast in de toekomst.
De AV oplossing dient rekening te houden met een toekomstige bi-directionele koppeling met het RIS en een eenrichtingskoppeling met de toekomstige webcast.
Het AV systeem moet voorzien in aansluitingen voor het uitsturen van beeld en/of geluid ten behoeve van derden (media, pers evenementen).

5.9.1 Tijdelijke webcast koppeling (Notubiz)

Op dit moment gebruikt de gemeente de webcast diensten van Notubiz. Ten aanzien van het nieuwe AV-systeem dient een tijdelijke koppeling gerealiseerd te worden met de encoder van Notubiz (zie meegestuurde specificaties). Hiertoe wordt ook verwacht dat de metadata (agendapunten, sprekersnamen en partij-logo, digitale stemming) uit het AV-systeem onderdeel is van het uitgezonden beeld en daarmee als één geheel op de webcast zichtbaar wordt. Het is binnen de aanbestedingsopdracht niet nodig om de metadata afzonderlijk mee te sturen.

5.9.2 Toekomstige webcast voorzieningen

Deze paragraaf beschrijft welke mogelijkheden het AV systeem moet kunnen ondersteunen met het oog op de toekomstige webcast oplossing.

Video

Op de webcast dient de spreker zichtbaar te zijn die aan het woord is. Door middel van een split-screenweergave dienen tot 4 sprekers tegelijkertijd zichtbaar te kunnen zijn.

Audio

Iedere spreker waarvan de microfoon aan staat (tot maximaal 4 tegelijkertijd en te overrulen door de voorzitter), moet ook hoorbaar zijn op de webcast.

Wat betreft de audio is het nodig om de zalen te voorzien van overzichtsmicrofoons, zodat bijwoners van vergaderingen via de webcast ook auditief betrokken blijven op het moment dat niemand aan het woord is. Echter mogen deze microfoons niet hoorbaar zijn in de pauzes tussen vergaderingen of tijdens besloten vergaderingen.

Presentaties

Presentaties dienen goed zichtbaar te zijn op de webcast zoals beschreven in paragraaf 5.3.

Digitaal stemmen

Het stemproces moet digitaal te volgen zijn op de webcast, zoals beschreven in paragraaf 5.6.

Metadata

In de toekomst moet de webcast automatisch de juiste metadata kunnen tonen, zowel tijdens de vergadering als achteraf. Onder metadata verstaan we informatie over de vergadering (titel, type, onderwerp, tijdstip) en over de sprekers terwijl zij aan het woord zijn (naam, politieke partij, functie). Bij de aanbesteding van AV-middelen dient hier alvast rekening mee gehouden te worden. Denk hierbij aan:

- Een spreek/stem systeem waarmee vergaderleden zich kunnen identificeren (bijv. via RFID/NFC)
- Een systeem waar koppelingen reeds mogelijk zijn met het RIS (zie eisen paragraaf 5.9.3)

Ondertiteling

De webcast moet ondertiteling tonen, zodat personen met een functionele of cognitieve beperking betere toegang krijgen tot digitale informatie en diensten van de gemeente. (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2018) Er moet een mogelijkheid zijn om achteraf de ondertiteling te corrigeren.

Hybride vergaderingen

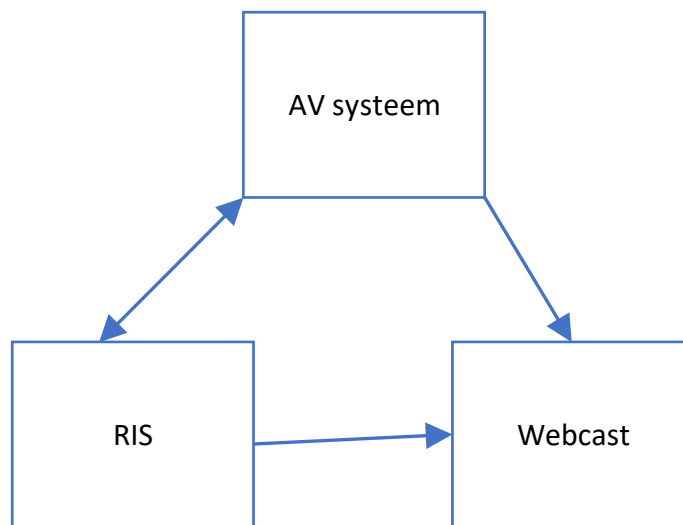
Het moet mogelijk zijn om hybride vergaderingen te integreren met de webcast. Dit betekent dat vergaderleden vanuit huis deelnemen aan de vergadering.

5.9.3 Toekomstige koppeling met RIS

De gemeente werkt op dit moment met het RIS systeem van iBabs. Het AV systeem moet in de toekomst hiermee of met een toekomstig aan te besteden RIS oplossing naadloos bi-directioneel gekoppeld kunnen worden. In de toekomst moet de mogelijkheid er zijn om alle publieke informatie rondom een vergadering (de agenda, informatie, documenten, presentaties etc.) op één centrale plek aan te bieden aan het publiek samen met de webcast registratie.

5.9.4 Kenmerken koppelingen met RIS en webcast

Om de doelstelling te bereiken zoals beschreven in paragrafen 5.9.2 en 5.9.3 moet het AV systeem erop voorbereid zijn om op onderstaande aspecten gekoppeld te kunnen worden. Van de aanbestedende partij wordt verwacht bij de keuze voor merk en type van de te leveren apparatuur en software hiermee rekening te houden.

Van RIS naar vergadermanagementsysteem

- Het binnenhalen van de vooraf geplande agenda onderwerpen, tijden en sprekers zodat dit binnen het vergadermanagementsysteem zichtbaar is voor de griffie.
- Het binnenhalen van documenten, presentaties en links naar externe webpagina's, zodat deze in het vergadermanagementsysteem zichtbaar zijn en geopend en gepresenteerd kunnen worden.

Van vergadermanagementsysteem naar RIS

- De vooraf geplande agenda onderwerpen, tijden, sprekers moeten bijgewerkt kunnen worden vanuit het vergadermanagementsysteem richting het RIS. Het doel is dat aanpassingen vanuit dit systeem automatisch terug te zien zijn in het RIS.
- Documenten moeten toegevoegd en bijgewerkt kunnen worden. Denk aan presentaties, moties en amendementen die tijdens een vergadering zijn aangeleverd.

Van vergadermanagementsysteem naar webcast

- Tijdens de vergadering dient actuele metadata (agendapunten, tijden, sprekers en digitaal stemmen) naar de webcast gestuurd te kunnen worden.

Van RIS naar webcast

- Achteraf dient historische metadata (agendapunten, tijden, sprekers en digitaal stemmen) in de webcast uit het RIS opgehaald te kunnen worden. Het doel is dat een bezoeker achteraf de metadata kan gebruiken bij het terug zoeken, terugzien en terugluisteren van een vergadering en zodoende snel door de registratie van een vergadering heen kan navigeren. Het moet daarbij doorzoekbaar zijn tot op het niveau van wie wanneer gesproken heeft over een bepaald onderwerp.

Bij bovenstaande aspecten is het uitgangspunt dat de Griffie hier geen extra handelingen voor hoeft te doen, maar vanuit één centrale omgeving kan werken tijdens een vergadering.

5.9.5 Fysieke aansluitingen t.b.v. derden

Er dient per vergaderzaal een aantal aansluitingen beschikbaar te zijn ten behoeve van derden partijen in beide vergaderzalen. Hiermee kan beeld (schone feed en inclusief metadata) en audio uitgestuurd worden. Aansluitingen:

- Beeld: HDMI & SDI
- Audio: Gebalanceerde stereo aansluiting op line level (+4 dBu) met het totaal.

De bedoeling is dat dit gebruikt kan worden door RTV, pers en voor evenementen binnen en rondom het gemeentehuis (bijv. voor het plaatsen van meekijk schermen in de hal of buiten).

5.10 Vergadermanagementsysteem

Eisen
Er dient een A-merk vergadermanagement-oplossing te worden aangeboden.
De griffie moet in staat zijn ad hoc vergaderleden te kunnen toevoegen in het systeem.
Het moet mogelijk zijn snel aanpassingen aan geluid en beeld door te voeren tijdens een vergadering, vanaf de plek waar de griffie gepositioneerd is.
Het vergadermanagementsysteem dient gebruiksvriendelijk te zijn.
Het proces van een vergadering moet eenvoudig en snel aangepast kunnen worden.
Het moet mogelijk zijn een vergadering als 'besloten' in te richten.

Ten aanzien van het in goede banen leiden van een vergadering dient een “off the shelf” vergadermanagementoplossing van een gerenommeerde leverancier (A-merk) aangeboden te worden.

De griffie of een daartoe gemachtigd persoon moet op zeer eenvoudige wijze controle kunnen nemen over dit vergadersysteem. Het is belangrijk dat er een laagdrempelige oplossing is, die vanaf een flexibele plek bedienbaar, eenvoudig en snel is. In het oude systeem is de bediening van het vergadersysteem vanaf een touch-panel aan de rand van de vergaderzalen. Het blijkt in de praktijk veel tijd te kosten om naar het touch-panel te lopen, in te loggen en aanpassingen te maken. Soms is het nodig om bijvoorbeeld het geluidsniveau van het discussiesysteem ad hoc aan te passen. Dit kan zijn omdat iemand slecht verstaanbaar is, of omdat iemand juist te dicht op een microfoon zit en het te goed door komt. Er zullen altijd uitzonderlijke situaties zijn waardoor het belangrijk is om hier op makkelijke manier controle over te hebben.

Hetzelfde geldt voor de camera regie. Het moet mogelijk zijn om kleine aanpassingen te doen aan camera posities door middel van dezelfde software.

Ook moet het vergadersysteem gemakkelijk in- en uit te schakelen zijn wanneer geen griffier of bode aanwezig is om ad hoc vergaderen mogelijk te maken met enkel basisinstellingen.

Met het oog op het tonen van de juiste informatie op de webcast is het belangrijk dat de griffie gemakkelijk de inhoud van een vergadering kan aanmaken (metadata), inrichten, aanpassen, starten, pauzeren, stoppen. Soms verloopt een vergadering anders dan gepland. In zo'n geval is het belangrijk dat het vergadermanagementsysteem de mogelijkheid biedt om zaken aan te passen terwijl de vergadering loopt. Denk daarbij aan het wijzigen van onderwerpen of de volgorde aanpassen.

Indien een vergadering besloten plaatsvindt, moet de griffie dit vooraf kunnen instellen en het systeem dient er automatisch voor te zorgen dat daarmee de bijbehorende randvoorwaarden gerealiseerd worden. Zo mogen een besloten vergadering en bijbehorende vertrouwelijke stukken niet toegankelijk zijn voor het publiek via de website. In de zaal zelf mag geluid niet op de ringleiding te horen zijn bij een besloten vergadering.

Laagdrempeligheid en *gebruikersvriendelijkheid* zijn sleutelwoorden met het oog op de gebruikservaring van het vergadermanagementsysteem.

5.11 Presentatieschermen

Eisen
Er moet een verbeterde oplossing komen voor het meekijken naar de camera feed en presentaties door aanwezigen in de vergaderzalen.

In de raadszaal hangen nu vier schermen van hetzelfde formaat. Eén van deze schermen is gericht naar het publiek. Het publiek zit echter relatief ver weg (> vijf meter), waardoor met name presentaties en andere media (denk aan documenten met kleine letters) niet altijd goed zichtbaar zijn. Hier moet dus een betere oplossing voor komen. Mogelijk moeten nieuwe schermen dicht bij het publiek geplaatst worden. Hierop kunnen dan presentaties, andere media en eventueel ook de schone camera feed van de zaal getoond worden. Voor de raadsleden in de raadzaal moet ook gekeken worden hoe zij voor hen relevante informatie op de schermen kunnen zien. Een genoemde klacht is dat de schermen te hoog hangen voor de voorste rij mensen, wat voor een niet-ergonomische zithouding zorgt. Er moeten nieuwe, adequate schermen worden geplaatst die het voor alle aanwezigen mogelijk maakt om belangrijke informatie goed te kunnen volgen op een prettige manier.

5.12 Levensduur, garantie en technische ondersteuning bij storingen

Eisen
Er wordt een minimale levensduur van 7 jaar geëist.

De eis is dat het complete AV-systeem een levensduur heeft van minimaal zeven jaar. De garantietermijn moet tevens zeven jaar bedragen met de optie om één tot drie keer met een jaar te verlengen.

Verder wordt een voorstel verwacht voor het omgaan met storingen. In het voorstel dienen ook de reactiesnelheden en typen support gespecificeerd te worden voor storingen, waarbij de eis is dat een vergadering altijd kan plaatsvinden en uitgezonden kan worden met beeld en geluid. Dit kan betekenen dat soms binnen een uur een oplossing nodig is.

5.13 Redundantie

Eisen
Beeld en geluidsregistratie dient redundant opgezet te worden. Het doel is dat er te allen tijde een lokale back-up beschikbaar is.

Bij uitval van de internetverbinding dient het beeld en de audio lokaal beschikbaar te zijn, zodat dit later alsnog geüpload kan worden.

5.14 Informatie veiligheid

Het moet mogelijk zijn om historische streams achteraf inhoudelijk te kunnen aanpassen.

5.15 Planning met fasering

Bij de aanbesteding dient een gespecificeerde planning aangeleverd te worden met daarin een uitwerking van de volgende fasering.

1. Initiatiefase
2. Designfase
3. Bouwfase
4. Testfase
5. In gebruik name fase

5.16 Documentatie

Naast het in de leidraad beschreven Plan van Aanpak, dient onderstaande documentatie te worden aangeleverd.

Tijdens de designfase dient de volgende documentatie geleverd te worden:

- Functioneel ontwerp
- Technisch ontwerp
- Wijze van testen en accepteren
- Plan Beheer en Support
- Plan Informatiebeveiliging
- Documentatieplan

Voor oplevering dienen de volgende zaken te worden aangeleverd.

- Handleidingen:
 - o Installatiehandleidingen
 - o Trainingshandleidingen
 - o Gebruikershandleidingen
- Software:
 - o Installatiebestanden
 - o Configuratiebestanden
 - o Scripts

5.17 Training

Bij de aanbidding dient een voorstel voor de training van griffiers, bodes etc. te worden meegenomen. Het gaat hierbij erom dat deze gebruikers na afloop van de training in staat zijn alle handelingen te verrichten die nodig zijn om de AV-middelen in te zetten m.b.t. vergaderingen.

6 Begrippenlijst

Webcast	De live uitzending van een vergadering via het RIS of andere aanbieder, welke op een webpagina bekeken kan worden door inwoners.
Hybride vergaderen	Vergaderen waarbij raadsleden naast vanuit de vergaderzalen ook op afstand kunnen vergaderen.
Metadata	Alle informatie die digitaal toegevoegd wordt aan de webcast, zoals naam, partij, agenda-onderwerp en stemresultaten.
Raadsinformatiesysteem	Een centrale plaats waar alle informatie rondom raadsvergaderingen te vinden is zoals de agenda, besproken documenten, documenten, AV opnames, notulen etc.
Vergadermanagementsysteem	Software waarmee de AV-middelen van een vergadering beheerd worden.
Schone feed	Videobeelden exclusief metadata
Hamerraad	Gemeenteraadsvergaderingen waar besluitvorming plaatsvindt.

7 Bronnen

- Autoriteit Persoonsgegevens. (2018). *Algemene informatie AVG*. Opgehaald van Algemene informatie AVG: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving>
- Knops, R. (2020). *Wetsvoorstel: Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba*. Opgehaald van Tweede Kamer: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorsteldetails&qry=wetsvoorstel%3A35424>
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2018, 05 24). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*. Opgehaald van [officielebekendmakingen.nl](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-141.html): <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-141.html>